

ת"פ 23779/11/12 - מדינת ישראל נגד עמר מחיסן, מוחמד מחיסן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 23779-11-12 מדינת ישראל נ' מחיסן(עציר)

ואח'

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח

בעניין: מדינת ישראל

נגד

1. עמר מחיסן (עציר)

2. מוחמד מחיסן (עציר)

גזר דין

רקע

1. ביום 11.9.2013 הורשעו הנאשמים, על-יסוד הודאתם שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו להם בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: תקיפת שוטר לפי סעיף 273 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א(א) לחוק.

בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן, הנאשמים הינם אחים של מאלק מחיסן (להלן: מאלק). ביום 6.11.2012 נעצר מאלק על-ידי משטרת ישראל, כאשר בסמוך לאחר מכן הוא נזקק לטיפול רפואי, ולצורך כך נלקח לטיפול בחדר הטראומה שבבית-החולים הדסה עין-כרם. בהמשך לכך, בסמוך לשעה 19:00, הגיעו למקום הנאשמים, ביחד עם בני משפחה אחרים, וניסו להיכנס לחדר הטראומה. עובדי בית-החולים וביניהם גם מאבטחים של בית-החולים, וכן שוטרי משמר הגבול שנכחו במקום, מסרו לנאשמים ולבני משפחתם כי אסור להם להיכנס לחדר הטראומה וכי עליהם להמתין בחוץ. הנאשמים וכן חלק מבני משפחתם סירבו והמשיכו לנסות להיכנס לחדר הטראומה, תוך שהם דוחפים ומכים במאבטחים ובשוטרי משמר הגבול שנכחו אותה עת במקום, והכל בליווי קללות וצעקות. בנסיבות המתוארות, יצא הנאשם 1 מחדר הטראומה, ניגש לאחד השוטרים שנכחו במקום ודחף אותו באמצעות שתי ידיו. אותו שוטר דחף את הנאשם 1 בחזרה, ומיד לאחר מכן הצטרף הנאשם 2 ודחף אף הוא את השוטר. השוטרים והמאבטחים שהיו במקום, הצליחו להדוף את הנאשמים מאזור הכניסה לחדר הטראומה. כמה דקות לאחר מכן, ניגש נאשם 2 פעם נוספת וניסה להגיע לדלת חדר הטראומה, תוך שהוא דוחף מאבטחים ושוטרי משמר הגבול שעמדו בסמוך לדלת. מיד לאחר מכן הצטרף נאשם 1 וניסה אף הוא לדחוף את המאבטחים ואת השוטרים שהיו במקום. בשלב זה, המאבטחים והשוטרים הצליחו להדוף את הנאשמים ואת בני משפחתם מחוץ לבית-החולים. גם שם המשיכו הנאשמים ובני המשפחה האחרים להתפרע, תוך שהנאשם 2 וכן אחד מבני המשפחה האחרים נתנו אגרופים לאחד השוטרים, אשר גרמו לדימום מאפו ולשריטה בשפתו אולם לא הצריכו טיפול רפואי. במעשיהם תקפו הנאשמים שוטרים, כשהתקיפה קשורה למילוי תפקידם של השוטרים. בנוסף, תקפו הנאשמים עובד ציבור או מי שנותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות

לציבור, והתקיפה קשורה למילוי חובתו או תפקידו של הנתקף.

2. בכל אלה הודו הנאשמים ובגין כך הורשעו בעבירות שיוחסו להם. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי הנאשמים יופנו לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינם ולאחר מכן הצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעונש.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם 1 הינו בן 29, נשוי ואב לשני ילדים בגילאים חצי שנה ושלוש שנים. הנאשם 1 נולד וגדל במחנה הפליטים שועפט במזרח ירושלים במערכת משפחתית בה תפקודו של האב היה לקוי עקב בעיות נפשיות ושימוש בסמים, דבר אשר השפיע באופן שלילי על התפתחותו של הנאשם 1. לנאשם 1 מספר הרשעות קודמות בפלילים בגין ריצה עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא. כיום הוא עצור מזה מספר חודשים, בין היתר בגין עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע אשר ההליך הפלילי בגינה מתנהל בבית-המשפט המחוזי בירושלים.

אשר לעבירות נשוא תיק זה - הנאשם 1 מסר לשירות המבחן כי נודע לו שאחיו נפצע במהלך מעצרו על-ידי משטרת ישראל ונזקק לטיפול רפואי בבית-חולים. הנאשם 1 ציין כי חשש לשלומו של אחיו, היה נתון בסערת רגשות והתקשה לפעול על-פי הוראות גורמי האכיפה אשר סירבו לאפשר לו ולבני משפחתו להיכנס לחדר הטרואמה בו טופל אחיו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לבחון באופן ביקורתי את דפוסי התנהגותו המכשילים בעבר ובהווה, וכי הוא מחזיק בעמדות מקלות ביחס לגבולות החוק ובעמדות בעייתיות כלפי גורמי חוק ואכיפה. התרשמות שירות המבחן היא כי על רקע התנאים בהם גדל, הנאשם 1 פיתח קושי בדחיית סיפוקים ויכולת מצומצמת לשליטה וריסון עצמי. אמנם, ההתרשמות היא כי בשנים האחרונות ערך הנאשם 1 שינוי באורחות חייו, מעורבותו בפלילים התמתנה והוא עשה מאמצים לתפקד באופן נורמטיבי. חרף זאת, הנאשם 1 עודו פועל על-פי דפוסי אימפולסיביים ומתקשה בתפקוד תקין בהתאם לגבולות החוק.

במישור ההמלצה - בהתחשב במכלול הנתונים, ובשים לב לכך שהנאשם 1 מתקשה לקחת אחריות על אופן התנהלותו הבעייתי וכן מתקשה לפעול על-פי גבולות החוק, המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2

4. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2 עולה כי הנאשם הינו בן 27, נשוי ואב לתינוקות בת 4 חודשים. כאמור, הנאשם 2 הינו אחיו של הנאשם 1. שירות המבחן מוסיף ומפרט בתסקיר זה כי משפחתם של השניים הייתה שרויה במצוקה כלכלית במשך השנים וכי הנאשם 2 גדל בתנאי עוני והזנחה, כאשר הוריו התקשו להציב לו גבולות. הנאשם 2 הורשע בפלילים ונדון לעונשי מאסר בפועל. כעת הנאשם 2 מצוי במעצר בגין תיק זה.

אשר לעבירות נשוא ההליך שבכותרת - שירות המבחן מציין כי הנאשם 2 מתקשה לקחת אחריות על מעשיו. ההתרשמות היא כי הנאשם 2 מתקשה לבחון את דפוסי התנהלותו הבעייתיים, ומשליך את האחריות על חייו ומעשיו על

גורמים חיצוניים וסביבתיים. עוד התרשם שירות המבחן מדפוסים אימפולסיביים ולא בשלים בהתנהלותו של הנאשם 2 אשר באים לידי ביטוי, בין היתר, בקושי לבחון את השלכות מעשיו ובקושי בדחיית סיפוקים. לצד אלה, הנאשם 2 הביע בפני שירות המבחן רצון לנהל אורח חיים תקין, ללא מעורבות בפלילים, מתוך אחריות לבתו התינוקת ולפרנסתה.

במישור ההמלצה - שירות המבחן העריך כי הנאשם 2 זקוק לעונש מוחשי של מאסר בפועל לצורך הבהרת גבולות המותר והאסור. יחד עם זאת, נוכח העובדה שהנאשם 2 סיים כעת לרצות עונש מאסר בפועל ונוכח תקופת מעצרו בתיק זה, וכן בהתחשב בשינוי בנסיבות חייו והעובדה כי טרם פגש את בתו, המליץ שירות המבחן על עונש מאסר בפועל לתקופה קצרה ועל עונש מאסר מותנה ממושך.

טיעוני הצדדים לעונש

5. המאשימה עמדה על חומרת המעשים ועל הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בגינם, ועתרה למתחם ענישה הנע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל. נוכח עברם הפלילי המכביד של הנאשמים והאמור בתסקירי שירות המבחן, עתרה המאשימה להטיל על הנאשמים עונש ברף הגבוה של המתחם הנטען; מאסר מותנה משמעותי; קנס; וכן פיצוי לשוטר שנפגע כתוצאה מהאגרוף שנתן לו הנאשם 2 כמתואר בכתב-האישום המתוקן. עוד עתרה המאשימה להפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים התלוי ועומד כנגד הנאשם 1. בא-כוח המאשימה הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו.

6. מנגד, בא-כוח הנאשם עמד על כך שבנסיבות המקרה דנן, העבירות בוצעו מתוך סערת רגשות שכן הנאשמים הגיעו לבית-החולים ביחד עם בני משפחה אחרים, לאחר שנודע להם כי אחיהם נלקח לחדר הטרואמה בסמוך לאחר מעצרו על-ידי משטרת ישראל. הסנגור הוסיף ועמד על יתר הנסיבות האישיות לקולא בעניינם של הנאשמים, ועתר להסתפק בענישה הצופה פני עתיד. הסנגור הוסיף וטען באופן חלופי, כי באם יופעל עונש המאסר המותנה בעניינו של הנאשם 1, מן הראוי להפעילו בחופף לעונש מאסר בפועל שיוטל בגין תיק זה.

מתחם העונש ההולם

7. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

8. **בכל הנוגע לערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם** - עבירות אלימות המבוצעות כלפי שוטרים ומאבטחים הממלאים את תפקידם, חותרות תחת ההגנה על שלמות הגוף והחיים של העוסקים במלאכת אכיפת החוק ושמירת הסדר הציבורי. בתי-המשפט עמדו לא אחת על הצורך בהרתעת היחיד והרבים מפני ביצוע עבירות אלה, המנוגדות לאינטרס הציבורי של הגנה על שלטון החוק ועל סדרי משטר תקינים. הדברים נכונים במיוחד כאשר עסקינן במאבטחים ושוטרים הממלאים תפקיד של שמירה על הסדר הציבורי במוסדות המספקים שירותים חיוניים לציבור הרחב, כדוגמת בית-חולים. קיים אינטרס ציבורי ראשון-במעלה, להגן על הסדר הציבורי בבית-חולים, על-מנת לאפשר לעובדיו לספק שירותי רפואה לציבור, ללא אלימות מסביבם. למען הסר ספק, אבהיר כי במקרה דנן אין טענה לתקיפת צוות רפואי, אלא לתקיפת מאבטחים ושוטרים ששמרו על הסדר הציבורי בבית-החולים.

בחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן מעלה כי מדובר בסיטואציה מורכבת. הנאשמים ובני משפחתם הגיעו לבית-החולים הדסה עין-כרם, לאחר שנודע להם כי אחיהם של הנאשמים נזקק לטיפול רפואי בחדר הטראומה בסמוך לאחר מעצרו על-ידי משטרת ישראל (כך עולה מעובדות כתב-האישום המתוקן). כאשר הגיעו הנאשמים ובני משפחתם למקום, נאסר עליהם להיכנס לחדר הטראומה בו טופל אחיהם. אף-על-פי-כן, הנאשמים ובני משפחתם סירבו להישמע להוראות המאבטחים והמשיכו לנסות ולהיכנס לחדר הטראומה, תוך שהם דוחפים ומכים במאבטחים ובשוטרי משמר הגבול שנכחו אותה עת במקום, ותוך שהם מקללים וצועקים. האירוע לא היה נקודתי כי אם מתמשך: הנאשם 1 דחף שוטר באמצעות שתי ידיו. השוטר דחף אותו בחזרה ואז הנאשם 2 הצטרף ודחף את השוטר. מספר דקות לאחר מכן, ניגש הנאשם 2 פעם נוספת ודחף מאבטחים ושוטרי משמר הגבול בניסיון להיכנס לחדר הטראומה, תוך שהנאשם 1 מצטרף אליו ומנסה לדחוף את המאבטחים והשוטרים. אף לאחר שהנאשמים ובני משפחתם נהדפו אל מחוץ לבית החולים, לא תם האירוע. הנאשמים ובני משפחתם הוסיפו להתפרע, תוך שהנאשם 2 וכן אחד מבני המשפחה הנוספים נתנו אגרופים לאחד השוטרים, אשר גרמו לדימום מאפו של השוטר ולשריטה בשפתו שלא הצריכו קבלת טיפול רפואי.

נראה כי לא היה מדובר באירוע מתוכנן מראש, וכי הסיבה שהובילה את הנאשמים לביצוע העבירות הנדונות היתה סערת רגשות שהנאשמים חשו כאשר נודע להם כי בסמוך לאחר שאחיהם שנעצר על-ידי משטרת ישראל, הוא נלקח לחדר הטראומה בבית-החולים. עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר באירוע חמור, במהלכו הפעילו הנאשמים ובני משפחה נוספים אלימות כלפי מאבטחים ושוטרים בבית-החולים, ואף הובילו במעשיהם לפגיעה פיזית באחד השוטרים, הגם שאותה פגיעה לא הצריכה קבלת טיפול רפואי. כאמור, לא היה מדובר באירוע נקודתי אלא באירוע מתמשך, כאשר הנאשמים שבו ותקפו מאבטחים ושוטרים מספר פעמים באזור רגיש של בית-החולים (כניסה לחדר הטראומה), ואף המשיכו במעשיהם לאחר שהורחקו מחוץ לבית-החולים. אף שהסיבה להתנהלות הנאשמים תורמת להבנת הרקע לאירוע, אין בה כדי להצדיק התנהגות פרועה ושימוש באלימות כלפי שוטרים ומאבטחים בבית-החולים.

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי בתי-המשפט נוהגים להטיל במקרים דומים ענישה הכוללת מאסר בפועל (ראו והשוו למשל: ת"פ (עכו) 43034-03-11 מדינת ישראל נ' חלאילה (21.9.2011); ת"פ (כ"ס) 41791-04-10 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא (2.6.2011)).

9. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם; בהתחשב בחומרת המעשים, לצד הנסיבות והרקע לביצועם; בהתחשב בקיומו של עונש מינימום סטטוטורי בגין עבירה של תקיפת שוטר; וכן בהתחשב בענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם את המעשים ונסיבות ביצועם במקרה דנן נע בין מאסר בפועל קצר (שבמקרים מתאימים ניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות) לבין 12 חודשי מאסר בפועל**. לא ראיתי לסטות ממתחם זה לקולא או לחומרה.

העונש המתאים

10. אשר לגזירת עונשם של הנאשמים בתוך המתחם - לקולא, ראיתי להתחשב בהודאתם של הנאשמים בעובדות כתב-האישום המתוקן באופן שחשך שמיעת עדים. עוד ראיתי להתחשב בנסיבות חייהם המורכבות של הנאשמים כמפורט

בתסקירי שירות המבחן וכן בנסיבותיהם האישיות, לרבות העובדה שלשני הנאשמים ילדים קטנים שנולדו כאשר היו מאחורי סורג ובריח.

11. מנגד, עומדת חומרת האירוע עליה עמדתי בדבריי לעיל, וכן הצורך להרתיע את היחיד והרבים מפני הישנות מעשים מהסוג הנדון. סערת רגשות, אנושית ככל שתהא, אינה יכולה להצדיק התנהגות שלוחת-רסן בתוך בית-חולים המספק שירותי רפואה לציבור, ואף אינה יכולה להצדיק תקיפת שוטרים ומאבטחים הממונים על שמירת הסדר בתוך בית-החולים.

בנוסף, נזקף לחובת שני הנאשמים עברם הפלילי: בכל הנוגע לנאשם 1 - מהמרשם הפלילי ומהכרעת-הדין בת"פ (מחוזי י-ם) 49982-03-13 שהוגשה לעיוני, עולה כי לחובת הנאשם 1 מספר הרשעות קודמות בעבירות שונות, לרבות בעבירות אלימות בכלל ובעבירות אלימות כנגד שוטרים ועובדי ציבור בפרט. הנאשם ריצה עד כה שלושה עונשי מאסר בפועל, שניים מהם לתקופות ממושכות. כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר על תנאי בן 3 חודשים אשר הוטל עליו בת"פ (י-ם) 6209/08, אשר למרבה הצער לא הרתיע אותו ממעורבות בעבירות בגין הורשע בתיק זה. עוד יצוין כי הרשעתו האחרונה של הנאשם 1 בת"פ (מחוזי י-ם) 49982-03-13 הנ"ל (שם דינו טרם נגזר), הינה בגין עבירות אשר הנאשם 1 ביצע תוך הפרת תנאי מעצר הבית שהוטלו עליו בקשר להליך שלפניי.

בכל הנוגע לנאשם 2 - מהמרשם הפלילי בעניינו של נאשם 2 עולה כי גם לחובתו מספר הרשעות קודמות, לרבות בעבירות אלימות בכלל ובעבירות אלימות כנגד שוטרים ועובדי ציבור בפרט. יצוין כי בדומה לנאשם 1, הרשעתו האחרונה של נאשם 2 בת"פ (שלום י-ם) 35459-03-13 הינה בגין עבירות שהנאשם 2 ביצע תוך הפרת תנאי מעצר הבית שהוטלו עליו בקשר להליך שלפניי.

הנה כי כן, מעברם הפלילי של הנאשמים עולה כי פעם אחר פעם נכשלים הנאשמים בעבירות של תקיפות שוטרים ועובדי ציבור, באופן המעיד על העדר מורא מפני החוק ועל העדר הפנמה של הפסול במעשיהם. מסקנה דומה עולה מהאמור בתסקירי שירות המבחן לגבי הקושי של הנאשמים להפנים את הבעייתיות שבהתנהלותם. בנסיבות אלה, יש מקום להטלת עונש מאסר בפועל ממשי, על-מנת להעביר לנאשמים מסר ברור וחד כנגד ביצוע עבירות מן הסוג הנדון.

12. בהמשך לדברים אלה, אני רואה להעיר כדלקמן: ראשית, עונש המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם 1 יופעל באופן שחודש ממנו יהיה בחופף וחודשיים במצטבר לעונש המאסר בפועל בתיק זה, בשים לב לרקע שעמד בבסיס ביצוע העבירות (כאמור, אין בכך כדי להצדיק את המעשים. עם זאת, אני סבורה כי יש ליתן לכך משקל מסוים לא רק במסגרת קביעת מתחם הענישה ההולם, אלא גם במסגרת אופן הפעלת עונש המאסר המותנה). שנית, מצאתי לחייב את הנאשם 2 בפיצוי, ולו סימלי, לטובת השוטר שנפצע באירוע בגין האגרוף שנתן לו הנאשם 2. בקביעת שיעור הפיצוי נלקחה בחשבון העובדה כי השוטר לא נזקק לטיפול רפואי. שלישית, יצוין כי לא מצאתי להטיל על מי מהנאשמים קנס כמבוקש על-ידי המדינה, בין היתר בשים לב למצב הכלכלי כעולה מתסקירי שירות המבחן, וכן בהתחשב בחילוט מלוא ערבויות המעצר של הנאשמים בתיק זה, בגין הפרות מהותיות של תנאי השחרור ממעצר כמפורט בהחלטתי הקודמת שניתנה היום. לבסוף, יצוין כי מתקופת המאסר שתוטל בגין תיק זה, ינוכו רק ימי המעצר אשר אינם חופפים

לתקופת מאסרם של הנאשמים בתיקים אחרים (ראו והשוו: רע"ב 542/11 מדינת ישראל נ' ספיר (13.2.2011); רע"פ 245/10 גבאי נ' מדינת ישראל (13.4.2010)).

סוף דבר

13. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשמים כדלקמן:

א. מאסר בפועל למשך 7 חודשים. עונש זה ירוצה במצטבר לכל מאסר אחר אם וככל שהנאשמים מרצים כעת.

בכל הנוגע לנאשם 1 - מתקופת מאסרו ינוכו ימי מעצרו מיום 11.11.2012 ועד יום 3.12.2012 וכן מיום 24.10.2013 ואילך, למעט חודש ימים מיום 10.11.2013 עד יום 10.12.2013 במהלכם ריצה הנאשם 1 עונש מאסר בתיק אחר (ת"פ (שלום י-ם) 53924-06-11). אין לנכות את ימי המעצר באותו החודש מעונש המאסר בתיק זה.

בכל הנוגע לנאשם 2 - אין לנכות את ימי מעצרו (הנאשם 2 עצור בתיק זה החל מיום 24.10.2013, אולם מאז עודנו מרצה עונש מאסר בפועל בן 10 חודשים החל מיום 8.3.2013 שנגזר עליו בת"פ (שלום י-ם) 35459-03-13).

ב. המאסר המותנה בן שלושה חודשים אשר הוטל על הנאשם 1 בת"פ (שלום י-ם) 6209/08 יופעל חודש בחופף וחודשיים במצטבר לעונש המאסר שהוטל בתיק זה. **בסך הכל, ירצה הנאשם 1 תשעה (9) חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצר כמפורט בפיסקה א' לעיל.**

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של כל אחד מהנאשמים ממאסר. התנאי הוא שכל אחד מהנאשמים לא יעבור עבירת מן העבירות בגיבן הורשע.

ד. הנאשם 2 ישלם פיצוי בסך ₪ 500 לנשוא פיצוי שוסטר. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מ- 15 לחודש שלאחר השחרור ממאסר ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

המאשימה תעביר למזכירות תוך 5 ימים מהיום את פרטי השוטר, על-מנת שניתן יהיה להעביר את כספי הפיצוי לידיו.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ט טבת תשע"ד, 01 ינואר 2014, במעמד הצדדים.